

Slavíme dnes svátek díkčinění, díkuvzdání za úrodu letošního roku. Ale čím vůbec je pro člověka 21. století tento svátek? Čím je, sestry a bratři, tento svátek pro vás? Má smysl něco takového slavit, natož v kostele? Nejsme už ani zdaleka tak úzce spojeni s přírodou jako naši zemědělní předkové. Potravu si neopatřujeme přednostně ani na polích, ani v zahradách. Když už, pak jen jako doplněk a rozptýlení. My napjatě nesledujeme onu křehkou cestu od semínka k plodu. Dobrodružství života, na něž byla bezprostředně odkázána dřívější pokolení, leží mimo náš obzor. (Zejména ve městě nepostřehneme čas orby, setby, žně.) Potraviny se před námi jednoduše vynořují v policích obchodů. Přijdeme a všechno máme. Když si nabíráme rohlíky, nepřemýšlíme o tom, že se obilí urodilo méně než loni. Jaksi nás úroda nezajímá. Vždyť je všeho dost, hlad nehrozí. Zítra přijedou zase další nákladáky s čerstvou dodávkou zboží. Leda cenovky nás občas zarazí a potom se ozve slabé tušení souvislosti, že ta vysoká cena snad nějak souvisí s nízkou úrodou.

Máme dnes Pánu Bohu poděkovat za úrodu. Poděkovat za cosi, oč se většina z nás v průběhu roku vůbec nestarala. Zajímalo nás pouze mizivě, jak to vypadá na polích a ve chlévech. A najednou máme za to všechno děkovat? Nenutíme se do něčeho, co je nám cizí? Dokáže v nás pomyšlení na dovršenou sklizeň probudit vděčnost. Já osobně bych rád zažil slavnost díkčinění v krajanském evangelickém sboru na vesnici v Rumunsku či na Ukrajině, kde je až dosud zemědělství převažujícím zdrojem obživy. Jaké to asi je pro rolníky, když přijdou po sklizňovém vypětí do kostela a s vděčností si oddychnou. „Bohu díky, tak jsme to všechno zvládli. Stihli jsme to. Obilí je pod střechou, brambory ve sklepě, ovoce očesané i futro pro dobytek je zajištěné.“ Takovouhle úlevu my zde nyní nezažíváme. A přece má význam i letos dobrořečit a děkovat Hospodinu za dar úrody.

Všechno, co Bůh stvořil, je dobré. (4) My si ten verš přebereme nejspíš tak, že veškeré dobré věci, které dostáváme, jsou Božím dílem. Bůh je vytvořil jako užitečné, prospěšné životu. Bůh je vytvořil zároveň i krásné a nádherné, neboť tak lze také přeložit původní řecké slovíčko. Díky moudrému a laskavému Božímu uspořádání žijeme. Máme odkud čerpat životní sílu. Bůh nás štědře hostí ve svém světě. Přišli jsme sem nazí a s prázdnýma rukama, ale on nám nabídl dobré a dostatečné prostředky k životu. To je důvod k oslavě. Bůh - tvůrce dobrých věcí. Je škoda, když vesmír a zeměkouli se vším, co je na ní, chápeme jen jako přírodu. Pouze jako přírodu, kde se bytosti rodí a umírají, kde kameny padají dolů a dým stoupá vzhůru, jelikož přírodní zákony tomu tak chtějí. Svět není jenom příroda, svět je též stvoření Boží. Dobrý Otec nám jej dobře zařídil, abychom v něm žili. Kdo vidí jenom přírodu, ochuzuje se o vlídné přijetí v otcovském domě. Díkčiněním vyjadřujeme svou radost, že jsme našli dobrý domov, že jsme doma u starostlivého Hospodina.

Všechno, co Bůh stvořil, je dobré, a nemá se zavrhovat nic, co se přijímá s díkuvzdáním. (4) Apoštol Pavel však psal svou rozvahu z poněkud jiných důvodů, než nás na první poslech napadne. Novopečení křesťané v Malé Asii hledali pevnou půdu pod nohama. Efezskou církev sice spravoval Pavlův žák Timoteus, ale na všechno nestačil. Tu a tam potřeboval jasné slovo či názorovou podporu od uznávaného myslitele Pavla. V raněcírkevní době se totiž mezi křesťany šířila nechuť vůči všemu hmotnému. Jako kdyby dobré bylo jen to duchovní a naopak to hmotné, tělesné jako by bylo špatné. Nebo aspoň druhořadé. Od sboru ke sboru procházeli podivní učitelé s podivnou naukou. Nabádali ostatní, ať nejlípe jistě pokrmy, ať se zdržují manželského soužití, ať v určitý čas raději nic nedělají, teprve pak že se přiblíží k duchovní dokonalosti. Apoštola Pavla takové kázání úplně rozčílilo. Zcela odporovalo evangeliu. Jaképak předepsané úkony?! Jaképak znevažování hmotného světa?! Za lidskou

zkaženost nemůže tělo a hmota, může za ni hřích. Neosvobodíme se tím, že popřeme a potlačíme své tělesné potřeby. Kristus žil a umíral pro to, abychom nemuseli do nekonečna hlídat, co sníme, co nesníme či zda se milovanému člověku neoddáváme příliš. Pavel píše Timoteovi, aby mu ve střetu názorů pomohl prosadit evangelium. Hospodin je dárce dobrých věcí, které neubližují. Proto **všechno, co Bůh stvořil, je dobré, a**

nemá se zavrhovat nic, co se přijímá s díkuvzdáním.

Dvacet století je dlouhá doba. Pryč je strach z těla a z hmoty. (I když občas se v převlečené formě stále vynořuje.) Ve starověku se lidé báli vlastního těla a bohatě prostřeného stolu, že by snad mohli přijmout něco špatného. My, moderní až postmoderní lidé, jsme jiní. Přijímáme bez zdráhání. Od jídla nás neodrazuje náboženství, leda lékař. Řešíme naprosto jiné problémy se stravou než naši předkové. Máme s nimi tedy ještě něco společného? Je nějaký spojující prvek mezi námi dnes a maloasijskými křesťany z počátku letopočtu? Ano, je. Jakže to apoštol na-psal? **Všechno, co Bůh stvořil, je dobré, a nemá se zavrhovat nic, co se přijímá s díkuvzdáním.**

S dávnými bratry a sestrami nás pojí právě ono díkuvzdání, díkčinění. Jako oni i my přijímáme Boží dary s díky a chválou na Stvořitelovu adresu.

A je za co děkovat. Za jídlo, za obydlí a šatstvo. V rozmanitých podobách k nám proudí Boží požehnání. Jen k němu nebýt slepý. Když se za císařovny Marie Terezie rozmáhalo v našich zemích pěstování brambor, vyvolala kouzelná plodina takový ohlas, že se o ní zpívaly vděčné písničky. *

1. Pochval každý jazyk Boha
za dobrodiní tak mnohá,
kteráž učinil člověku,
zvláště v tomto posledním věku.
3. Dal nám novou stravu na svět
a to okolo těchto let:
tisíceho sedmistého
a k tomu šedesátého.
4. Tato ouroda jest obecná,
jmenuje se jabka zemská.
Tato naše sprostá strava
všechněm dobré chuti dává.

Následuje dvacet slok, které líčí, jak lze zemědělské produkty upravovat a podávat lidem i zvířatům. Vše uzavírají verše 25. sloky.

25. Za to poděkujme Bohu,
za jeho lásku tak mnohou,
kterou nám nehodným činí
od počátku do skonání.

Někomu se může takové díkčinění zdát zbytečné. Že zachází až příliš do detailu. Jenže jak by se nám žilo bez brambor? Což se nesluší děkovat právě za ty věci, které nám obohacují a usnadňují život? A neměli bychom do díkuvzdání rovněž zahrnout všelijaké novověké vymoženosti a chválit Boha za elektřinu a za spalovací motor do automobilů, za objev penicilinu, za knihtisk a radiové vlny. Jen si zkuste bez nich jeden den žít!

Slavíme dnes díkčinění za úrodu letošního roku. Důraz však neleží na úrodě, zda do ní zahrneme vedle brambor také rýži. Hlavní význam má pro nás činnost díkuvzdání. Díkčinění se koná nikoliv kvůli úrodě, nýbrž kvůli Bohu. Obracíme se k dobrému Otci s poděkováním za

prostředky, jež nám dopřál k životu. Nedokážeme je všechny vyjmenovat. Ale přesto chceme děkovat, poněvadž víme, jak je život nesamozřejmý a vratký. Nejde o to předložit dnes podrobný výčet věcí, které jsme v uplynulých 365 dnech dostali. Jde o to oslavit štědrého Boha. Třeba jako dávná kramářská píseň. Sloka 25. Jde o to oslavit štědrého Boha. Klidně třeba za jablka zemská či stromová.

Díkovzdání, díkčinění je základem zbožnosti. Věřící člověk je člověk přijímající. Ježíš nám otevřel zrak pro Boží dary. Věřící člověk je člověk přijímající dary a děkující dárci. V řečtině se díkovzdání řekne eucharistia. Řádný katolík vám poví, že eucharistie je nejsvětější svátost těla a krve Ježíše Krista, která se udílí na vrcholu mše. Prvotní význam slova eucharistia - což běžní katolíci moc nevědí - prvotní význam slova eucharistia však znamená díkovzdání, poděkování. Kdo jste strávili dovolenou v Řecku nebo na Kypru, jistě jste slyšeli slovíčko eucharistó, děkuji. Děkovat nebeskému Otci za život je kořenem víry. Kdo přestal Bohu děkovat, tomu víra chřadne, poněvadž nespatřuje Boží dílo ve světě. A těžko bude v modlitbě prosit ten, kdo nevěří, že již mnoho dostal.

Sestry a bratři, díkovzdání, eucharistii není vyhrazen pouze jediný den v roce nebo v týdnu. Má proniknout celý náš život. V prvním čtení jsme slyšeli oddíl o ustanovení večeře Páně. Ježíš vzal do rukou chléb a vzdal díky. Vzal kalich a také vzdal díky. A řekl, ať tak činíme na jeho památku. Ať jako on přijímáme život z Boží ruky s děkováním, ať jako on život s děkováním do Boží ruky také odevzdáváme, neboť tam se neztratí. **Všechno, co Bůh stvořil, je dobré, a nemá se zavržovat nic, co se přijímá s díkovzdáním.**

Kristus nás evangeliem učí veliké důvěře k laskavému Bohu. K Otci, který nás nezradí, nepodrazí a nedá hada místo vejce. Kdo věří, ten to vidí. Je tolik dobrých věcí k děkování. Amen.

□□□□□□□□□□ Lukáš 22,14-20 □□□□□□□□□□□□□□ 103, 627, 196, 613 □□□□□□□□□□ Genesis 1,27-31a

* Vlastivědný sborník střední a severní Moravy 1934, ročník XIII., číslo 1, strana 5.